

Ik ga op reis en ik neem mee ...

Duur: 60'

Materiaal

Werkwijze

Doelen

Kinderen zijn zich ervan bewust dat ze stereotypen en vooroordelen hebben over andere culturen en dat ze associaties maken bij bepaalde woorden en beelden.
Kinderen denken na en wisselen ideeën uit over hun opvattingen over andere culturen of minderheden.
Kinderen denken bewust na over hun eigen grenzen van verdraagzaamheid.
Kinderen kunnen de confrontatie aangaan met de waarden en stereotypen van anderen.

Kinderrechten

Recht op een gelijke behandeling, recht op een goed leven, recht op een eigen mening en op inspraak, recht om iemand te zijn, recht om samen te komen met anderen, verantwoordelijkheid van ouders en overheid.

Kinderrechten-waarden

Respect voor elke mens, respect voor verschillen, verantwoordelijkheid nemen, iedereen is gelijkwaardig, solidariteit en verbondenheid.

Kinderrechten-vaardigheden

Opkomen voor de eigen mening, goed luisteren naar anderen, samen plannen, zich inleven in iemand anders, zelf problemen oplossen, een eigen standpunt innemen, het standpunt van iemand anders durven in te nemen, initiatief nemen, praten over gebeurtenissen, verantwoordelijkheid opnemen, om hulp vragen en hulp bieden, onderhandelen, evalueren, opkomen voor de rechten van anderen.

Leermiddelen

Digitaal bord of computer met beamer internetconnectie

ICT-materiaal (optioneel):
Tablets/ipads/Wifi

Materialen in bijlage

Ik ga op reis Nationaliteiten

Ik ga op reis Wereldkaart

Ik ga op reis Deelnemers

Kinderrechtenkaartjes met info

Digitale oefening 'Kinderrechten kiezen'
Digitale oefening 'Een rechtje meer of minder'

Interactieve digitale oefening 'Ik ga op reis'

Digitale oefening 'Kinderrechten in de diepte'
Digitale oefening 'Ken je rechten: drag and drop'

Vooraf

Kies een vijftal nationaliteiten uit de lijst. Schrijf elk van deze nationaliteiten op een leeg blad en plooi de rand om. Per kind 1 blad.
Druk de kinderrechtenkaartjes met info af.
Installeer de link naar de interactieve digitale oefeningen op de tablets (zie basismaterialen).
Test de interactieve digitale oefening 'Ik ga op reis' uit.

Verloop

Stap 1: Wie zijn wij?

Op papier
Deel de klas in groepjes van 4 à 5 personen.
Deel de papieren met de verschillende nationaliteiten uit.

Zorg dat in elke groep 5 verschillende nationaliteiten aanwezig zijn.

Elk kind schrijft een uiterlijk kenmerk over een bepaalde nationaliteit (heeft een baard, is klein, heeft rood haar ...) zonder de nationaliteit te vermelden. Het papier wordt opgevouwen en doorgegeven.

Het volgende kind schrijft een kenmerk over kleding, het volgende kind schrijft iets over voeding, het volgende kind schrijft iets over woning en het laatste over een bepaalde gewoonte.

Na 5 kenmerken, ontvouwen de leerlingen de papieren en lezen ze wat erop werd geschreven. Soms zullen de kenmerken stereotypen zijn, soms zullen ze raar lijken.

Het toont hoe vreemd onze beelden over de anderen kunnen zijn en dat stereotypen in ieder van ons aanwezig zijn.

Digitaal

Deel de klas in groepjes van 4 à 5 personen.

Elk groepje bedenkt een naam uit 2 delen (om in te loggen bij de oefening).

Elk groepje krijgt een tablet/ipad en opent de Interactieve digitale oefening 'Ik ga op reis'.

Opdracht interactieve digitale oefening 'Ik ga op reis'.

Elke groep geeft 1 kenmerk per nationaliteit (Mexicaan, Schot, Afrikaan, Indiër, Fransman, Italiaan, Engelsman, Rus, Japanner, Chinees, Amerikaan).

- Groep 1: kenmerk over kleding.
- Groep 2: kenmerk over voeding.
- Groep 3: kenmerk over woning.
- Groep 4: kenmerk over een bepaalde gewoonte.

Laat elke groep telkens een ander kenmerk benoemen.

Besprek de antwoorden met de hele klas. Soms zullen de kenmerken stereotypen zijn, soms zullen ze raar lijken. Het toont hoe vreemd onze beelden over de anderen kunnen zijn en dat stereotypen in ieder van ons aanwezig zijn.

Stap 1: Inleiding Op Reis

Vraag aan de kinderen of ze al eens op reis geweest zijn en wat hun favoriete bestemming is. Laat hen dit land op de wereldkaart komen aanduiden.

Vertel de kinderen dat ze tot de enkele gelukkigen behoren die een reis mogen maken samen met drie andere kinderen uit de wereld. Met vier in totaal gaan ze met de trein en de boot een lange reis maken naar Madagascar. Er zijn tien kandidaten uit de hele wereld, waaruit ze er drie mogen kiezen om met hen mee te gaan.

Stap 2: Wie mag er mee?

Projecteer het lijstje met mogelijke deelnemers. Alle kandidaten spreken Nederlands, omdat ze in België wonen of gewoond hebben.

De kinderen kiezen hun 3 favoriete medereizigers en 3 kinderen waarmee ze niet willen reizen uit de lijst van de kandidaten

1. Een boeddhistische jongen afkomstig uit Tibet
2. Een jongen met de laatste nieuwe computerspelletjes op zijn laptop
3. Een Turks meisje met een hoofddoek
4. Een jongen die fan is van kickboksen
5. Een meisje dat gevlucht is uit Rusland
6. Een meisje dat goed kan zingen en dansen
7. Een Waalse jongen met rood haar
8. Een Brits meisje van wie de moeder een tatoeage heeft
9. Een meisje uit Ghana dat graag voetbalt
10. Een Belgische jongen in een rolstoel

Stap 3: Bespreking keuze

De kinderen gaan in kleine groepjes zitten en bespreken hun keuze. Ze bespreken waarom ze voor iemand kiezen en proberen tot een gemeenschappelijke keuze van drie gewenste en drie ongewenste medereizigers te komen.

Stap 4: Klassikale discussie

Alle leerlingen gaan samenzitten. De kleine groepjes stellen aan de rest van de klas hun top drie van gewenste en ongewenste medereizigers voor. Je vraagt hen telkens waarom ze voor een bepaald kind hebben gekozen. Deze nabespreking is het belangrijkste deel van het spel. Het is van belang om hier voldoende tijd aan te besteden en diep in te gaan op onderstaande vragen.

- Zou het in het echt kunnen gebeuren dat je zomaar op reis kan gaan en uit een lijst kan kiezen met wie?
- Heb je in het echte leven al eens een gelijkaardige situatie meegemaakt?
- Welke dingen vond je belangrijk om voor een bepaalde persoon te kiezen?
- Wat was het moeilijkste aan deze oefening?
- Was het moeilijk om een gemeenschappelijke keuze te maken? Waarom?
- Wat zijn 'stereotypen' of 'vooroordelen'? Zoek het samen op en bespreek het aan de hand van de oefening.
- Aan welke stereotypen denken jullie bij het zien van deze lijst?
- Is het je al overkomen dat je iemand leerde kennen waarvan je eerste indruk was dat die persoon niet leuk was, maar dat je er na een tijdje wel heel goed mee kon opschieten?
- Had je bij het kiezen bepaalde vooroordelen in je hoofd? Dacht je bijvoorbeeld: "Alle kinderen met rood haar zijn dom" of "Een boeddhistische jongen is saai"?
- Waar komen deze stereotypen en vooroordelen vandaan?

Belangrijk om mee te nemen in de discussie:

het is belangrijk dat iedereen elkaars mening respecteert en dat de deelnemers elkaar niet op hun persoonlijke visie aanvallen.

Als sommige beslissingen twijfelachtig van aard zijn, is het beter de redenen waarom men tot die keuze kwam te bespreken, dan de persoonlijke beslissing in vraag te stellen. Zowel jij als leerkracht als de kinderen zullen af en toe in een moeilijke positie terecht komen. Let dus goed op en laat de discussie niet herleiden tot de vraag wie het minste vooroordelen heeft, maar blijf stilstaan bij het feit dat iedereen vooroordelen heeft.

Sta tijdens de discussie ook even stil bij het feit dat de beschrijving van de mensen heel kort en summier is en dat we eigenlijk niets over de achtergrond en de persoonlijkheid van de personen weten. Leg uit dat dit heel vaak gebeurt, bv. bij het lezen van de krant of het bekijken van het televisiejournaal en tijdens gesprekken met mensen die we voor het eerst ontmoeten.

Geef voldoende duiding bij de keuzes van de kandidaten. Meestal zal blijken dat men kiest voor wat zoveel mogelijk vertrouwd is. Het nieuwe, vreemde schrikt ons af. Belangrijk is dat we dit niet veroordelen. Het is logisch dat we een zekere angst hebben voor het onbekende. Je kan er wel op wijzen dat het vreemde ook heel boeiend, uitdagend en verrijkend kan zijn. We moeten kunnen openstaan voor andere gewoontes en visies van mensen uit andere culturen. Dat is de voorwaarde om tot een échte ontmoeting met de 'andere' te komen!

Je kan de leerlingen vragen naar ervaringen, waarbij ze zelf met het 'anders-zijn' van iemand werden geconfronteerd.

Stap 5: Ken je rechten (optioneel)

Bespreek aan de hand van een digitale oefening welke kinderrechten aan bod kwamen in de oefening die jullie deden.

- Digitale oefening 'Kinderrechten kiezen'
 - Digitale oefening 'Een rechtje meer of minder'
- OF

Verloop vervolg

Bespreek aan de hand van de kinderrechtenkaartjes met info welke kinderrechten aan bod kwamen in de oefening die jullie deden.

De kinderen kunnen ook per twee een verdiepende oefening maken om de kinderrechten in te oefenen:

- Digitale oefening 'Kinderrechten in de diepte'
- Digitale oefening 'Ken je rechten: drag and drop'

Eindtermen

Mens en Maatschappij

Mens: 1.1, 1.2, 1.3, 1.7

Maatschappij: 2.5, 2.12

Tijd: 3.1

Ruimte: 4.3

SoVa

Domein relatiewijzen: 1.2, 1.3, 1.5, 1.6, 1.7, 1.9

Domein gespreksconventies: 2

Domein samenwerking: 3